

Sarajevo, 06.01.2020. godine

**SEDMIČNI PREGLED KRETANJA NA GLOBALNIM FINANSIJSKIM TRŽIŠTIMA**  
30.12.2019.- 03.01.2020.

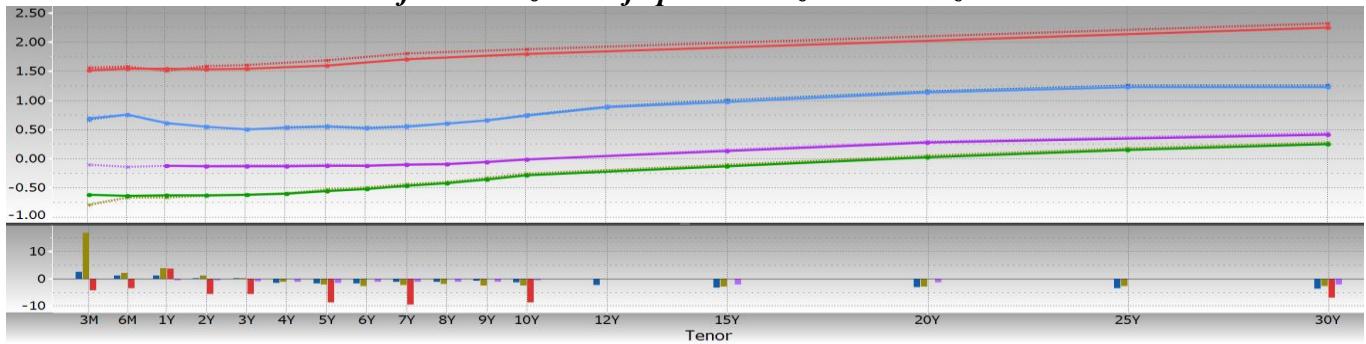
*Tabela 1: Prikaz kretanja prinosa na državne obveznice*

| Prinosi   | Eurozona          | SAD               | Velika Britanija  | Japan             |
|-----------|-------------------|-------------------|-------------------|-------------------|
|           | 27.12.19 - 3.1.20 | 27.12.19 - 3.1.20 | 27.12.19 - 3.1.20 | 27.12.19 - 3.1.20 |
| 2 godine  | -0,63 - -0,62 ↗   | 1,58 - 1,52 ↘     | 0,57 - 0,55 ↘     | -0,12 - -0,13 ↘   |
| 5 godina  | -0,53 - -0,55 ↘   | 1,68 - 1,59 ↘     | 0,57 - 0,55 ↘     | -0,10 - -0,12 ↘   |
| 10 godina | -0,26 - -0,28 ↘   | 1,88 - 1,79 ↘     | 0,76 - 0,74 ↘     | 0,00 - -0,01 ↘    |

*Tabela 2: Prikaz kretanja prinosa na njemačke Bubillove*

| Dospijeće | Prinosi  |            |
|-----------|----------|------------|
|           | 27.12.19 | - 3.1.20   |
| 3 mjeseca | -0,694   | - -0,580 ↗ |
| 6 mjeseci | -0,665   | - -0,644 ↗ |
| 1 godina  | -0,643   | - -0,599 ↗ |

*Graf 1: Prikaz krivulja prinosa državnih obveznica*



Graf prikazuje krive prinosa Njemačke (zelena), SAD (plava), Velike Britanije (crvena) i Japana (ljubičasta) za period od 3 mjeseca do 30 godina na dane 03.01.2020. godine (pune linije) i 27.12.2019. godine (isprekidane linije). Na donjem dijelu grafa je prikazana razlika između vrijednosti odgovarajućih prinosa na navedene datume.

## **EUROZONA**

Obveznicama eurozone se nije trgovalo između 31.12.2019. i 01.01.2020. godine, tako da prošla sedmica nije obilježena značajnim dešavanjima niti izjavama evropskih zvaničnika. Početkom protekle sedmice je zabilježen priličan rast prinosa sigurnijih obveznica eurozone, prilikom čega je prinos desetogodišnjih njemačkih obveznica zabilježio najveći nivo od kraja maja 2019. godine, te je iznosio -0,185%. Međutim, rast prinosa je ubrzo korigovan nakon što su se tržišta otvorila poslije praznika, te je nivo prinosa ovih obveznica u petak iznosio -0,278%, što na sedmičnom nivou predstavlja pad od oko 2 bazna poena. Za isto toliko su smanjeni i prinosi petogodišnjih obveznica, dok je blagi rast od oko 1 baznog poena zabilježen kod obveznica kraćeg roka dospijeća. Povećanoj potražnji za sigurnijim investicijama doprinijele su vijesti oko eskalacije odnosa između SAD i Irana, nakon što je izvršen napad na visokopozicioniranog generala Irana, te najava Irana da će odgovoriti na ove napade. Ovakva dešavanja su uticala na povećanu potražnju za sigurnijim investicijama, uključujući i državne obveznice eurozone.

Krajem prošle sedmice su objavljeni nešto bolji podaci o kretanju inflacije u decembru, gdje je zabilježen veći rast inflacije od očekivanja u Njemačkoj i Francuskoj.

**Tabela 3: Kretanje ekonomskih indikatora za eurozonu**

| Red.br. | Ekonomski indikatori                           | Očekivanje  | Stvarno stanje | Prethodni period |
|---------|--|-------------|----------------|------------------|
| 1.      | PMI indeks prerađivačkog sektora – EZ (final.) | DEC         | 45,9           | 46,3             |
| 2.      | Stopa inflacije – Njemačka (prelim.)           | DEC         | 1,4%           | 1,5%             |
| 3.      | Stopa inflacije – Francuska (prelim.)          | DEC         | 1,4%           | 1,6%             |
| 4.      | Stopa inflacije – Španija (prelim.)            | DEC         | 1,0%           | 0,8%             |
| 5.      | Monetarni agregat M3 (G/G)                     | NOV         | 5,7%           | 5,6%             |
| 6.      | Stopa nezaposlenosti – Njemačka                | DEC         | 5,0%           | 5,0%             |
| 7.      | Promjena broja nezaposlenih – Španija (u '000) | DEC         | -40,0          | -34,6            |
| 8.      | GDP – Španija (kvartalno) final.               | III kvartal | 0,4%           | 0,4%             |
| 9.      | Bilans budžeta – Italija (u milijardama EUR)   | DEC         | -              | 9,7              |
|         |  |             |                | 1,3              |

## SAD

Prinosi na američke obveznice su tokom protekle sedmice smanjeni za 6 do 9 baznih poena u odnosu na prethodnu, nakon što je u napadu u Bagdadu, koji su organizovale SAD, ubijen visokopozicionirani vojni zvaničnik Irana general Soleimani. Rast političkih tenzija između SAD i Irana odrazio se i na smanjenje američkih indeksa dionica tokom protekle sedmice.

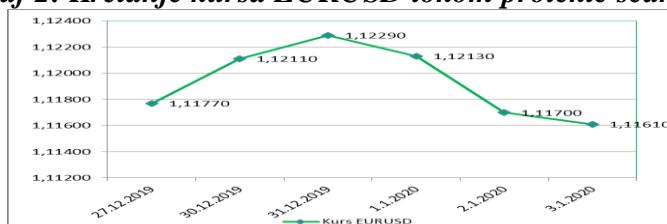
U petak je objavljen zapisnik s decembarske sjednice FOMC-a, u kojem je istaknuto da su zvaničnici Feda stava da će monetarna politika vjerovatno ostati "odgovarajuća" u narednom periodu. Takođe, naglašeno je da globalni događaji koji su povezani sa stalnim tenzijama u pogledu međunarodne trgovine i slabljenjem globalnog ekonomskog rasta i dalje predstavljaju određene rizike za izgled ekonomije SAD. WSJ je objavio vijest da je Fed ubrizgao na tržište 56,72 milijarde USD kako bi osigurao miran početak 2020. godine. U dvije odvojene operacije Fed je ubrizgao ovaj iznos kroz repo operacije, jedna na bazi prekonoćnog repo posla u vrijednosti 29,05 milijardi USD, a druga na bazi repo ugovora u trajanju od 14 dana (27,67 milijardi USD).

**Tabela 4: Kretanje ekonomskih indikatora za SAD**

| Red.br. | Ekonomski indikatori                           | Očekivanje | Stvarno stanje | Prethodni period |
|---------|--|------------|----------------|------------------|
| 1.      | Zalihe veleprodaje (M/M) P                     | NOV        | 0,2%           | 0,0%             |
| 2.      | FHFA indeks cijena kuća (M/M)                  | OKT        | 0,4%           | 0,2%             |
| 3.      | Prodaja novoizgrađenih kuća (M/M)              | NOV        | 1,4%           | 1,2%             |
| 4.      | Inicijalni zahtjevi nezaposlenih za pomoć      | 28. DEC    | 220.000        | 222.000          |
| 5.      | Kontinuirani zahtjevi nezaposlenih za pomoć    | 21. DEC    | 1.680.000      | 1.728.000        |
| 6.      | Indeks potrošačkog povjerenja                  | DEC        | 128,5          | 126,5            |
| 7.      | Potrošnja građevinskog sektora (M/M)           | NOV        | 0,4%           | 0,6%             |
| 8.      | PMI indeks prerađivačkog sektora Fed iz Čikaga | DEC        | 47,9           | 48,9             |
| 9.      | PMI indeks prerađivačkog sektora Fed iz Dalasa | DEC        | 0,0            | -3,2             |
|         |  |            |                | -1,3             |

USD je aprecirao u odnosu na EUR, te je kurs EURUSD zabilježio pad sa nivoa od 1,1177 na nivo od 1,1161.

**Graf 2: Kretanje kursa EURUSD tokom protekle sedmice**



## VELIKA BRITANIJA

Protekla sedmica je bila veoma mirna zbog novogodišnjih praznika.

Guverner BoE Carney smatra da je sektor finansijskih usluga bio isuviše spor u smanjenju ulaganja u fosilna goriva, a takvo kašnjenje bi moglo voditi oštrom rastu globalnog zagrijavanja. Carney će, nakon što se okonča njegov mandat u BoE, ove godine postati specijalni izaslanik za klimatske promjene pri Ujedinjenim nacijama. Neki zvaničnici BoE su izrazili zabrinutost da je rekordan nivo zaposlenosti i rast plata dostigao limit, što pojačava pitanja vezno za ličnu potrošnju u budućnosti.

**Tabela 5: Kretanje ekonomskih indikatora za UK**

| Red.<br>br. | Ekonomski indikatori                 | Očekivanje | Stvarno<br>stanje | Prethodni<br>period |
|-------------|--------------------------------------|------------|-------------------|---------------------|
| 1.          | Krediti za kupovinu kuća             | NOV        | 41.200            | 43.715              |
| 2.          | PMI prerađivački sektor F            | DEC        | 47,6              | 47,5                |
| 3.          | PMI građevinski sektor               | DEC        | 45,9              | 44,4                |
| 4.          | Neto potrošački krediti (u mlrd GBP) | NOV        | 1,0               | 0,6                 |
| 5.          | Broj odobrenih hipotekarnih zahtjeva | NOV        | 65.400            | 65.000              |
| 6.          | Monetarni agregat M4 (G/G)           | NOV        | -                 | 4,5%                |
|             |                                      |            |                   | 3,5%                |

Tokom protekle sedmice GBP je aprecirala u odnosu na EUR i u odnosu na USD. Kurs EURGBP je zabilježio pad sa nivoa od 0,85434 na nivo od 0,85335, dok je kurs GBPUSD povećan sa nivoa od 1,3078 na nivo od 1,3083.

## JAPAN

Finansijsko tržište u Japanu protekle sedmice je bilo relativno mirno zbog praznika, te nije bilo objavljenih ekonomskih indikatora za tu regiju. Tržište Japana je bilo zatvoreno od 1. do 3. januara.

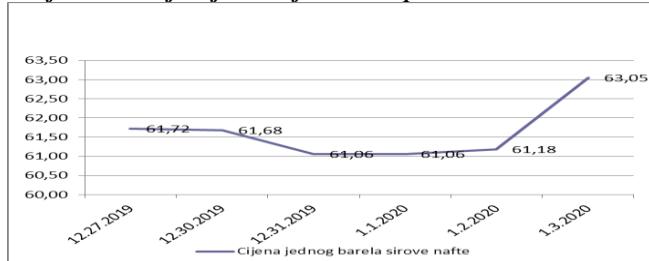
JPY je tokom protekle sedmice aprecirao u odnosu na EUR, te je kurs EURJPY zabilježio pad sa nivoa od 122,21 na nivo od 120,49. JPY je aprecirao i u odnosu na USD, te je kurs USDJPY zabilježio pad sa nivoa od 109,44 na nivo od 108,09.

## NAFTA I ZLATO

Na otvaranju njujorške berze u ponedjeljak cijena jednog barela sirove nafte je iznosila 61,72 USD (55,22 EUR). Početak protekle sedmice je bio miran zbog novogodišnjih praznika. Odmah nakon praznika SAD su izvele vazdušne napade na Irak i tom prilikom je ubijen general Irana Qassem Soleimani. Nakon ovih dešava fjučersi na naftu u Njujorku i Londonu su povećani za 4%. Ministar odbrane SAD Mark Esper je u četvrtak izjavio da su SAD spremne da rasporede više snaga u Iraku nakon napada na njihovu ambasadu u Bagdadu koji je izvršen prošle sedmice. SAD i Iran se već suočavaju s oštrom ekonomskom kampanjom predsjednika Trumpa protiv Teherana i postoji sumnja na odmazdu Irana. Tokom protekle godine energetski objekti Saudijske Arabije, kao i strani tankeri u Perzijskom zalivu su bili predmet nekoliko napada, a to je regija koja uključuje pet najvećih proizvođača nafte koje su članice OPEC-a. Pojedini analitičari očekuju da će se nastaviti intenziviranje tenzija, posebno jer SAD ulaze u izbornu godinu, te se može očekivati jačanje pritisaka predsjednika Trumpa na Iran. Cijena nafte je u protekloj godini povećana za 34,46%, što je najveći godišnji rast ovog energenta od 2009. godine.

Na zatvaranju tržišta u petak cijena jednog barela nafte je iznosila 63,05 USD (56,49 EUR), što je najveći nivo cijene zabilježen od maja 2019. godine. Cijena nafte je na sedmičnom nivou povećana za 2,15%.

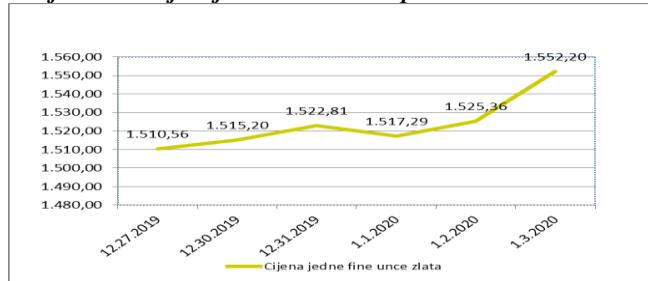
**Graf 3: Kretanje cijene nafte tokom protekle sedmice**



Na otvaranju londonske berze metalu u ponedjeljak cijena jedne fine unce zlata je iznosila 1.510,56 USD (1.351,49 EUR). Početkom sedmice cijena zlata je bilježila rast, uprkos pojačanim investicijama u dionice i ublažavanju trgovinskih tenzija, kao i mogućnosti fiskalnih podsticaja. Zlato je 2019. godinu završilo sa cijenom koja je bila blizu najvećeg nivoa u posljednjih šest mjeseci, a ujedno je zabilježen i najveći godišnji rast od 2010. godine. Tokom 2019. godine cijena zlata je povećana za 18,82%, a rast je bio primjetan čak i u slučajevima rasta dioničkih indeksa i poboljšanja ekonomskih podataka za Kinu. Podsticaj rastu cijene zlata dali su pesimistični stavovi Feda.

Od sredine prošle sedmice rast cijene zlata podstaknut je dešavanjima na Bliskom istoku koja su pojačala tražnju za sigurnim investicijama. Početkom ove sedmice cijena zlata je nastavila da bilježi rast te se našla na najvećem nivou u posljednjih šest godina. Cijena je i dalje pod snažnim uticajima tenzija na Bliskom istoku i pojačanom tražnjom za sigurnim investicijama. Na zatvaranju tržišta u petak cijena jedne fine unce zlata je iznosila 1.552,20 USD (1.390,74 EUR), što je navjeći nivo cijene zabilježen od aprila 2013. godine. Slično cijeni nafte, cijena jedne fine unce zlata je povećana za 2,76% u odnosu na prethodnu sedmicu.

**Graf 4: Kretanje cijene zlata tokom protekle sedmice**



Pripremili:

Služba Front Office

Odjeljenje za bankarstvo

### **Odricanje od odgovornosti (Disclaimer)**

Navedeni pregled kretanja je zasnovan na eksternim izvorima i ne sadrži bilo kakve komentare, procjene i stavove CBBiH. Centralna banka ne može garantovati njihovu tačnost i ne snosi odgovornost za direktnu ili indirektnu štetu koja može nastupiti kao posljedica korištenja ili nemogućnosti korištenja informacija, materijala ili sadržaja, ili za posljedice odluka donesenih na bazi njih.